КОМПАРАТИВНІ СТУДІЇ:
ФОРМУВАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОСТОРУ

Викладач – Кирильчук О.М., канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури.
Освітній рівень магістр
Курс – 2, семестр – 3.
Кількість кредитів – 3.

Мета навчальної програми – сформувати системне розуміння теоретичних особливостей компаративістики як галузі сучасного літературознавства.

Завдання курсу полягає з'ясуванні концептуальних особливостей порівняльного літературознавства як галузі науки; дослідженні тенденцій становлення світової та вітчизняної літературної компаративістики; аналізі методологічних аспектів порівняльних студій.

Очікується набуття й формування таких компетентностей:

1. Здатність до письмової та усної комунікації рідною та іноземною мовами; здатність працювати в міжнародному контексті, застосовуючи сучасні інформаційні технології.
2. Здатність бути комунікабельним, критичним і самокритичним, наполегливим у досягненні конкретної мети.
3. Здатність виявляти та раціонально розв'язувати проблеми, що стосуються фахової науково-педагогічної діяльності.
4. Здатність до здобуття фундаментальних знань із філології, засвоєння основних наукових концепцій історії становлення й розвитку наукових знань, критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки; усвідомлення актуальних теоретичних і практичних проблем сучасної філології.
5. Здатність до оволодіння науковим інструментарієм у галузі теорії та історії літератури.
6. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, усвідомлювати особливості еволюції вітчизняного і світового літературознавства.
7. Здатність володіти методами наукового аналізу і синтезу, структурування літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Програмні результати:

1. Здатність критично оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, розробляти і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Здатність демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного спілкування; переконливо презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами.
3. Здатність застосовувати сучасні методики й інформаційні технології для успішного здійснення професійної діяльності та забезпечення високої якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі; уміння користуватися електронними ресурсами (зокрема лексикографічними джерелами).
4. Здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в літературознавстві.
5. Здатність здійснювати науковий аналіз літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

6.Здатність обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.

7.Здатність застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

знати:

- історію розвитку компаративних досліджень;
- особливості методологічного апарату порівняльного літературознавства;
- міждисциплінарну перспективу сучасної літературної компаративістики;

вміти:

- застосовувати на практиці порівняльний та типологічний аналіз літературних явищ вітчизняного та світового письменств;
- визначати етноімалогічні особливості міжлітературних діалогів культур;
- адекватно використовувати поняттєво-термінологічний апарат літературної компаративістики.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Сучасна літературознавча компаративістика

Тема 1: Порівняльне літературознавство в системі сучасної філологічної науки

Що таке порівняльне літературознавство? Основні завдання літературознавчої компаративістики. Статус сучасного порівняльного літературознавства. Місце літературної компаративістики у сучасній гуманітарній сфері. Концепція «інтегральної компаративістики» Боґуслава Бакули.

Тема 2: Історія становлення порівняльного літературознавства

Становлення порівняльного літературознавства в XIX ст. Роль біографічного методу та культурно-історичної школи в становленні порівняльного літературознавства. «Французька» школа компаративістики. Дослідження літературних контактів французькими компаративістами. Криза «традиційної компаративістики» та формування «американської» школи.

Тема 3: Особливості розвитку вітчизняного порівняльного літературознавства

Становлення української компаративістики в епоху романтизму. Наукова спадщина Михайла Драгоманова та Івана Франка. Особливості розвитку української совєтської компаративістики. Українські діаспорні компаративісти. Сучасне українське порівняльне літературознавство.

Тема 4: Методологічні підходи у компаративістиці

Теоретична наповненість генетико-контактного підходу. Генетико-контактні зв’язки. Художній переклад у системі компаративістичного дослідження. Українська перекладацька традиція XIX-XXI століть. Методологічна специфіка зіставно-типологічного підходу.

Тема 5: Теоретична своєрідність сучасного порівняльного літературознавства

Тематичний, генологічний та стильовий рівні компаративістики. Літературна імагологія. Інтердисциплінарна перспектива компаративістики. Компаративістика і рецептивна естетика. Порівняльне літературознавство і постколоніальна критика.

E-mail кафедри: kul@rshu.edu.ua
E-mail викладача: oleksandr.kyrylchuk@rshu.edu.ua
Очні консультації: щовівторка з 12.35 до 14.00 (2 академічні години).
Онлайн-консультації: щочетверга з 17.00 до 19.00.